

ere komne frem fra flere ærede Talere om dette Forslag, synes det mig, at der er Udfigt til, at man vil forkaste de Forandringer, som ere indførte i Landsktinget, og vende tilbage til Lovforslaget i dets oprindelige Skikkelse eller til Noget fra begge Dele afvigende. Det synes derfor, som om Arbejdet er gjort noget vidtløftigere og vanstelligere end nødvendigt derved, at Forslaget først har været til Forhandling i det andet Thing, uden at der i Øvrigt med Hensyn til Hurtigheden ved Behandlingen af det kan antages at være vundet Noget. Det var dette, jeg mente at maatte fremsætte for at gøre opmærksom paa, at naar dette Thing er gaaet ind paa Behandlingen af flere sagdaane Lovforslag, ligger det efter min Opfattelse slet ikke i, at Thinget har opgivet sin Mening om, at Skatteløve i Almindelighed først bør forelægges i Folkethinget. — Hvad jeg i Øvrigt vilde udtale mig om, er de forskjellige Betragtninger, som ere fremkomne om Brændevinsbestatningen. Jeg kan ikke Andet end udtale som min bestemte Mening, at Brændevin for den større Del af vor Arbejdsklasse, vor simple Haandværksklasse derunder indbefattet, er en Nødvendighedsartikel. Jeg fastholder dette aldeles bestemt, og det gjør jeg, efterat jeg i mange Aar har levet og færdedes blandt Almueen haande i Kjøbstæderne og paa Landet; det kan derfor ikke nytte, at Andre ville sige, at det ingen Nødvendighedsartikel er. Jeg paastaar ikke, at det er en Nødvendighedsartikel for Alle, men jeg paastaar, at det er en Nødvendighedsartikel for vor simple Arbejds- og Haandværksklasse i det Hele. Naar man spørger mig hvorfor, kan jeg vende mig med mit Svar imod, hvad det ærede Medlem for Nostilde (M. Hage) udtalte; thi naar han bemærkede, at Sømanden paa lange Sørejser kan undvære Brændevin, og at det saaledes ikke kan anses for en Nødvendighedsartikel, skal jeg hertil bemærke, at Sømanden paa sine Rejser faar en overmaade god og fuld Kost. Han faar daglig sin varme Mad og som det ærede Medlem ogsaa selv bemærkede, sin Kaffe og sin The, og han savner saaledes ikke Noget med Hensyn til Kosten, men dette kan ikke siges om vor simple Arbejds- og

Haandværksklasse i det Hele taget heri Landet thi de arbeide ofte — for ikke at sige som oftest — paa egen Kost, og selv om de vare i Stand til daglig at skaffe et Maaltid varm Mad, have de ikke engang Tid til at vende hjem til den hushlige Arne for at faae det, for den hele Arbejdsdag er tilende og de seet paa Aftenen komme hjem. For alle dem, som saaledes maa leve af et Stykke Brød, maatte med lidt Smør paa, og undertiden med et Stykke Ost til — mangen Gang have de ikke engang dette — vilde det efter min bestemte Overbevisning være et stort Savn, om de, efter at de ere blevne vant dertil, ikke kunde faae en Snaps til deres Mad. Jeg betragter derfor Spørgsmaalet om at forhøje eller at nedsætte Skatten paa Brændevin som et Spørgsmaal, der hovedsagelig har Betydning overfor den større Arbejdsklasse heri Landet. Man har med Hensyn til Bestatningen af Brændevin henvist til andre Lande og navnlig til Norge og Sverrig, og jeg vil ikke udgive mig for at være saa sagkyndig med Hensyn til Forholdene i disse Lande, som jeg antager, at flere af de ærede Herres ere, men jeg vil sige, at det Indtryk, jeg har faaet af disse Spørgsmaal, efterat jeg dog har talt med nogle kynige Mænd derom, er et andet. Man har nemlig fortalt mig, at Brændevinsbestatningen i sin Tid blev forhøjet saa meget i Norge, fordi man mente, at Brændevinsdriften havde taget en saadan Overhaand, at man maatte se at gøre det vanstelligere for Arbejdsklassen at faae saa megen Brændevin som den, man mente den nød til Overdaadighed; men det er ligeledes blevet mig fortalt, at Brændevinsdriften ikke er bleven en Smule mindre siden den Tid, hvortil Birkningen af Forhøielsen kun har været, at Arbejdernes Overflud til andre Livsfornødenheder er blevet meget mindre, idet de betale, hvad de nu engang anse for en Nødvendighedsartikel, saa meget høiere, medens deres Arbejdsfortjeneste ingenlunde er stegen i det samme Forhold. Arbejderen maa altsaa betale en større Kvotadel af sin Arbejdsfortjeneste for denne Artikel, og Følgen deraf er, at forsaavidt han før har lidt Savn i andre Retninger, ere disse Savn blevne større. Hvorvidt Brændevinsdriften i disse